

Honismereti bizottsági ülés Kecskeméten

A honismereti mozgalom 20. évfordulóját többhelyt felhasználták a jubiláris, III. Országos Honismereti Konferencián, Szombathelyen elhangzottak továbbadására, megvitatására, valamint a helyi mozgalmi eredmények, problémák számbavételére.¹

A Hazafias Népfront Bács-Kiskun megyei Honismereti Bizottsága, Kecskeméten, 1980. november 4-én lezajlott kibővített ülésének is ez volt egyik főtémája. A bizottság elnökének, *Kuczy Károlynak* váratlan akadályoztatása miatt előbb *Farkas József*, a Hazafias Népfront megyei titkára adott alapos áttekintést a honismereti tevékenység megyei húsz évről, majd a napirend második pontjában *Sztrinkó István* megyi múzeumigazgató-helyettes az emlékhelyek, kismúzeumok, gyűjtemények helyzetét, problémáit világította meg. Mindkét referátum több vonatkozásban érintette a megyei honismeret lényeges időszerei kérdéseit, s éppen ezért magvas hozzászólásokat váltott ki az ülés szép számú résztvevőjéből. Negyvenegyháyan voltak ugyanis jelen az érdekelt közművelődési intézmények képviselői s a szakkörvezetők köréből.

A kismúzeumok, muzeális honismereti gyűjtemények ismert problémáival kapcsolatban (a személyhez kötöttségből adódó nehézségek, a fenntartás feltételeinek hiánya, a szakszerűtlen vezetés) utalás történt más megyék jó kezdeményezéseire (Vas megye egykori tanfolyama kisgyűjtemények kezelőinek, szakember vezette táji tárgygyűjtő „expedíciók” Győr-Sopronban), továbbá arra, hogy a kisgyűjtemények anyagáról készítendő rajzos-fényképes pályamunkák is jól szolgálhatják a muzeális értékű tárgyak számbavételét.²

Emellett az ilyen pályamunkák készítése módszeresebb gyűjtésre, szakszerűbb anyagkezelésre is nevel. Szó esett arról is, hogy az említett problémák megoldásánál alapvető jelentőségű a múzeumi szakembereknek és a kisgyűjtemények létrehozóinak, gondozóinak kétoldalú, folyamatos kapcsolata. Szóba került az is, milyen haszonnal járhat a magángyűjtemények legszebb darabjainak kiállításon való bemutatása. E jó kapcsolat szebb pozitív példájaként hivatkoztak a kiskőrösi úttörők által megmentett jelentős muzeális értékű gyűjteményre, amely alapul szolgált az ottani szlovák tájház berendezéséhez, hasonlóképpen a bátyai általános iskola gyűjteményére, amely külön kezelt tárgycsoportként a kalocsai Viski Károly Múzeumba került. Arra is rámutattak, hogy annak a most bontakozó kiadványtervnek a megvalósulása, amely az egyes megyék teljes népművészeti anyagát kívánja számba venni, bemutatni, jó alkalmat adhat a még lappangó értékes népművészeti darabok felkutatására, illetőleg az említett népművészeti kiadványba való bekerülésükre.

¹ Így pl. a TIT Budapesti Helytörténeti–Üzemtörténeti Szakcsoportjában, október közepén.

² Hasonlóképpen hiánypótló és hovatovább pótolhatatlan szerepe lehet a nép anyagi kultúrája megismerésében azoknak a pályamunkáknak is, amelyek egy-egy hagyománytartó paraszti porta vagy tanya teljes eszközkészletét dolgozzák fel.

Örömmel hallottunk beszámolót arról, hogy Bács-Kiskunban is rendeztek az országos honismereti táborok bevált módszereit alkalmazó megyei honismereti tábort (szakcsoportokkal, terepmunkával) a gyűjtött anyag feldolgoztatásával. Ez bizonyára jó hatással lesz az elkövetkező évek megyei pályamunkái számának és színvonalának növekedésére is. Sajnálattal kellett tudomásul vennünk, hogy a valaha szép eredményeket felmutató gyűjtőpályázatok iránt minimálisra csökkent az érdeklődés a megyében. Ennek megváltoztatása érdekében e sorok írója a megyei pályázati felhívás minél korábbi megjelentetésére és az eddiginél hatékonyabb népszerűsítésére hívta fel a figyelmet. Hasonlóképpen az ajánlott témák rendszerének a korábbi országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázatokon bevált alkalmazására, amely természetszerűleg akkor lehet igazán hatásos, ha rendelkezésre állnak az egyes témák kidolgozását segítő részletes útmutatók is.

Komoly szó esett arról is, hogy a pályázati tevékenység elevevége és színvonala jórészt a középiskolai szakköri élet elevevége és színvonalának függvénye. S ez nemcsak megyei, hanem országos probléma is, amelyre mind a központokban, mind a megyékben nagyobb figyelmet kell fordítani. Ezzel összefüggésben több felszólalás konkrét példái is figyelmeztetnek arra, hogy az iskolai honismereti munka kellő feltételeinek megteremtése körül bizony még van javítanivaló, s hogy az áldozatos szakkörvezetői munka nem kapja meg mindenütt a szükséges és megérdemelt támogatást, elismerést.

Fontos kérdést érintett felszólalásában *Fazekas István*, aki a félegyházi Kiskun Múzeum igazgatója, amikor az Alföld-kutatás távlati tervébe beilleszkedő, szakszerű és alapos helyi-kistáji monografikus gyűjtések megszervezését szorgalmazta. Ez összefügg a publikációk, kiadványok fontos kérdésével, amely ez alkalommal is szintén szóba került. *Szabó Csaba*, a megyei művelődésügyi osztály munkatársa vázolta a megyei publikációs lehetőségeket (pl. az önállóan gazdálkodó intézményeknél adódók jobb kihasználást), hangsúlyozta, hogy a gazdasági nehézségek miatt várható kb. 30%-os csökkenés a minőség további javításával kívánják ellensúlyozni.

A jelenlevők örömmel hallottak arról, hogy a jövő évben több honismereti érdekű országos rendezvény színhelye lesz Bács-Kiskun megye. A Kecskeméti június végén megrendezendő IX. Országos Honismereti Akadémia, a VII. Duna menti Nemzetközi Folklor Fesztivál keretében júliusban (Baján sorra kerülő ülésszakok) egyik délelőtt a Kórusok Országos Tanácsa Népzenei Bizottságának fórumszerű, kibővített ülése, s egy másikon „A folklór a mai életben” pályázattal, valamint a népművészeti hagyományok az ifjúsági mozgalomban való alkalmazásával foglalkozó tanácskozás), az augusztusi kecskeméti IX. Országos Népzenei Találkozóan a Bartók-centenárium jegyében lezajló előadásai, bemutatói minden bizonnyal élénkítőleg hatnak majd a megyei honismereti tevékenységre is.

A tartalmas ülésnek ünnepélyes mozzanata volt az *Ortutay Gyula* arcmásával díszített jubileumi honismereti emlékérmek átadása az azt kiérdemelt megyei honismereti munkásoknak.

M. P.

Honismereti diáktábor a Szigetközben és a Csallóközben

1980. augusztus 18-tól 23-ig a szigetközi Mosonmagyaróvárott – az ezt követő héten pedig Nagymenyeren (Čalovo) rendezte meg a Hazafias Népfront Győr-Sopron megyei Bizottsága és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat megyei Szervezete, a nagymenyeri CSEMADOK Klub és a Nemzeti Front Dunaszerdahelyi járási Bizottsága – Győr-Sopron megyében immár ötödször, a Csallóközben még csupán elsőként – a *Honismereti Diáktábort*.